

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ กรมกิจการผู้สูงอายุ

คู่มือมาตรฐานการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ กรมกิจการผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

กลุ่มผู้สูงอายุ ถือเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ประสบภาวะยากลำบากสูงกว่าวัยอื่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่มีหลักประกันทั้งในรูปแบบบำนาญและเงินออม และไม่มี บุตรหลานคอยดูแล เนื่องจากความเสื่อมของสภาพร่างกายตามวัยและโรคภัยที่มากขึ้น ก่อให้เกิดภาวะการณืพึ่งพาที่สูงขึ้นและมีความต้องการการดูแลระยะยาวจากสังคม จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดมาตรการรองรับการดำเนินงาน เพื่อการส่งเสริมศักยภาพ การดูแลการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ เช่น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แผนผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งปัจจุบันเป็นฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564)

ต่อมา รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะด้านนโยบายด้านสังคมเรื่อง “การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุที่มีคุณภาพ” ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้สนองตอบนโยบายดังกล่าวด้วยการดำเนินโครงการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นไป เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีมาตรฐานและสามารถประเมินผล ศพอส. ทั่วประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของ ศพอส. ต่อไปนั้น กรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างมาตรฐานการดำเนินงานของ ศพอส. ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปตามต้นแบบ (Model) ที่กำหนดไว้

คณะทำงาน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือมาตรฐานที่ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ศพอส. ตลอดจนหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีมาตรฐาน มีศักยภาพและมีการบริหารจัดการงานอย่างเข้มแข็ง ต่อไป

คณะทำงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ กรมกิจการผู้สูงอายุ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	4
สารบัญ	5
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	6
มาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส.	7
เกณฑ์การพิจารณา และคำนำหน้าคณะแผน	8
เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส.	21

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

กรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้ชุมชนมีศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการดูแลและการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกมิติโดยบูรณาการ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานองค์กร เครือข่ายที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 สามารถจัดตั้งและดำเนินงาน ศพอส. ในระดับพื้นที่จำนวน 878 แห่งทั่วประเทศ โดยมีการขับเคลื่อนกิจกรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่ครอบคลุมและเข้มแข็งทุกพื้นที่ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2558 กรมกิจการผู้สูงอายุ ต้องการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพอส. ให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานของ ศพอส. ให้มีการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง มีกลไกการขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน และพัฒนาไปสู่พื้นที่ต้นแบบระดับตำบล ซึ่งการศึกษาและสร้างมาตรฐาน ศพอส. จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้การดำเนินงานของ ศพอส. มีศักยภาพและมีการบริหารจัดการงานอย่างเข้มแข็ง สามารถพัฒนาคุณภาพ การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปตามต้นแบบที่กำหนดไว้ และขยายผลการดำเนินงานทุกตำบลทั่วประเทศ ในระยะต่อไป

มาตรฐานการดำเนินงาน

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุประกอบไปด้วย 3 ด้าน 6 องค์ประกอบ และ 45 ตัวชี้วัด ได้แก่

ด้าน	องค์ประกอบ	จำนวนตัวชี้วัด
1. ด้านการจัดกิจกรรม และบริการ	1. องค์ประกอบสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต	10
	2. องค์ประกอบอาชีพและสังคม	10
2. ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ	3. องค์ประกอบบริเวณโดยรอบอาคาร	2
	4. องค์ประกอบอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้สอย	8
3. ด้านกลไก และบริหารจัดการ	5. องค์ประกอบกลไก	3
	6. องค์ประกอบการบริหารจัดการ	12
รวม		45

ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

1. กรอกข้อมูลในส่วนที่ 1 ของแบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส. ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยตัวบรรจง
2. แบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส. ในส่วนที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 45 ตัวชี้วัด กำหนดให้การประเมินคือ มี หรือ ไม่มี ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง โดยพิจารณาใช้ข้อมูลจากตารางในช่องข้อมูลประกอบการพิจารณา
3. หลังจากทำแบบประเมินจนครบทุกด้าน ให้คิดคะแนนในแต่ละด้านจากช่องน้ำหนัก (คะแนน) ในตาราง แล้วทำการรวมคะแนนทั้งหมดใส่ลงในช่องรวมคะแนนของแต่ละด้าน
4. นำผลคะแนนที่ได้ เติม 100 คะแนน มาเทียบกับผลการประเมินมาตรฐาน ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับ จะทำให้ทราบว่าศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุของท่านอยู่ในระดับใด

เกณฑ์การพิจารณา และค่าน้ำหนักคะแนน

คำชี้แจง

จากแบบประเมินการศึกษาและสร้างมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ให้ผู้ตอบแบบประเมินคิดคะแนนดังนี้

ถ้าตอบ **มี** ให้คิดคะแนนตามช่องน้ำหนักคะแนนที่อยู่ในตารางตัวบ่งชี้ และค่าน้ำหนัก

ถ้าตอบ **ไม่มี** ให้คะแนนเป็น 0

ตัวมาตรฐานหลัก และค่าน้ำหนักของมาตรฐานทั้ง 3 ด้าน

มาตรฐาน	น้ำหนัก (คะแนน)
1. ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ	50
2. ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ	20
3. ด้านกลไกและบริหารจัดการ	30
รวม	100

เกณฑ์การให้คะแนน

พิจารณาจากคณะทำงาน เห็นความสำคัญของด้านการจัดกิจกรรมและบริการ ในองค์ประกอบด้านอาชีพและสังคม เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นต้นทุนทรัพยากรที่มีค่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเข้าร่วมทางสังคม ทำให้ผู้สูงอายุคลายเหงา เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการมีงานทำที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และชุมชนได้ คณะทำงานจึงให้คะแนน ในองค์ประกอบด้านอาชีพและสังคมเป็นสัดส่วนมากที่สุด

มาตรฐานที่ 1 ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ

ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิต ที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ผ่อนคลายทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งกิจกรรมประกอบไปด้วย การส่งเสริมสุขภาพกายและใจ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างประสบการณ์ความรู้ ทักษะ มุมมอง ที่ช่วยเสริมสร้างคุณค่าในตัวเอง รวมถึงการพัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก ด้านการจัดกิจกรรมและบริการ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
องค์ประกอบสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต			
1	มีบริการตรวจสุขภาพเบื้องต้น ได้แก่ การคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง	เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ สภาพร่างกายจะเสื่อมสภาพลงตามธรรมชาติ ระบุวัยต่างๆ จะทำงานด้วยประสิทธิภาพลง ทำให้อุบัติการณ์ของโรคต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นด้วย ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ซึ่งโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง เป็นต้น ดังนั้นการให้บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุเพื่อคัดกรองโรคตั้งแต่ระยะเริ่มแรกจึงมีความจำเป็นมาก สำหรับการให้บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นในการคัดกรองโรค ศพอส. สามารถจัดบริการร่วมกับ รพ.สต. และ/หรือ อปท. เช่น การวัดความดันโลหิตเพื่อคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง การเจาะเลือดหาน้ำตาลในเลือดที่ปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน และการตรวจระดับไขมันในเลือดเพื่อคัดกรองโรคไขมันในเลือดสูง นอกจากนี้ทาง ศพอส. สามารถดำเนินการให้บริการคัดกรองภาวะสุขภาพเบื้องต้น เช่น การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง เพื่อหาค่าดัชนีมวลกายสำหรับผู้สูงอายุ (Body Mass Index: BMI)	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2	มีกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคเรื้อรัง	สำหรับในวัยผู้สูงอายุนอกจากการคำนึงในเรื่องการรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่แล้ว ควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปรุงอาหารให้เหมาะสมต่อการรับประทานอาหาร เช่น อาหารประเภทเนื้อสัตว์ควรเป็นเนื้อสัตว์บดบดย่อยง่าย โดยเฉพาะเนื้อปลา นอกจากนี้ควรลดอาหารประเภทแป้งและไขมันลง เพราะอาจเป็นสาเหตุให้เกิดโรคอ้วนในผู้สูงอายุได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุจึงมีความจำเป็น อาจเป็นกิจกรรมในรูปแบบการให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุทั่วไป หรือผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรัง เช่น ผู้ที่เป็นโรคไขมันในเลือดสูงควรลดอาหารหรือหลีกเลี่ยงอาหารที่ไขมันสูง ผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงควรลดอาหารที่มีรสเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น หอกระจายข่าว การณรงค์เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น รณรงค์ไม่ให้รับประทานหวาน มัน เค็ม เป็นต้น	2
3	มีกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	การออกกำลังกาย หากปฏิบัติอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ จะส่งผลให้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายแข็งแรงและทำงานได้ดีขึ้น ซึ่งถือว่ามีผลดีต่อสุขภาพผู้สูงอายุ นอกจากนี้การออกกำลังกายยังช่วยทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน รู้สึกผ่อนคลาย ทำให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น ดังนั้นการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ต้องเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง เช่น การเดิน การเดินเร็ว การรำไม้พลอง การวิ่งเหยาะ การปั่นจักรยาน การออกกำลังกายในน้ำ (Aquatic exercise) การรำมวยจีน การฟิสิกโยคะ ไทเก๊ก เป็นต้น	2
4	มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด	ผู้สูงอายุโดยทั่วไปมักมีปัญหาเรื่องจิตใจห่อเหี่ยว และอารมณ์แปรปรวน อันเนื่องมาจากสาเหตุหลาย ๆ อย่าง ทั้งเรื่องสุขภาพร่างกาย โรคซึมเศร้า การสูญเสีย อากาศซึมเศร้า หลังจากการผ่าตัด รวมทั้งมีความเข้าใจและความจำที่ไม่ดีเหมือนที่เคยเป็น โดยปัญหาสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่พบบ่อยได้แก่ ความวิตกกังวล ซึมเศร้า นอนไม่หลับ ระวัง และ ความจำเสื่อม ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี เช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด การฝึกทำสมาธิ การสวนดนตรี การฟังธรรมะ การไปทัศนศึกษา เป็นต้น	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
5	มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีการเสื่อมถอยเกี่ยวกับการทรงตัว ความแข็งแรงของข้อกระดูก และกล้ามเนื้อ สมรรถภาพการทำงานของระบบประสาท การมองเห็น การกระเหย่งทาง ส่งผลให้เกิดการหกล้มในผู้สูงอายุมากขึ้น ปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อม รอบตัวผู้สูงอายุ เช่น สภาพแวดล้อมภายในบ้าน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย แสงสว่าง สัตว์เลี้ยง รวมทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุทั้งที่เป็นญาติ ลูกหลานในครอบครัว และบุคคลอื่น หากสภาพแวดล้อมภายในบ้านไม่มีความปลอดภัย ผู้ดูแลขาดความสนใจ เอาใจใส่ โอกาสที่จะทำให้เกิดการหกล้มจะยิ่งมีมากขึ้น ดังนั้นกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุได้	2
6	มีกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุ	โรคในช่องปากเป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อสุขภาพโดยรวมของผู้สูงอายุ ทำให้ร่างกายอ่อนแอและเจ็บป่วยง่าย ส่งผลให้เกิดการสูญเสียฟันแล้วเกิดโรคในช่องปาก เช่น รากฟันผุ โรคเหงือกอักเสบรุนแรง ซึ่งการดูแลอนามัยช่องปากอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งจำเป็นในผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุ การดูแลความสะอาดฟันและเหงือก การเลือกแปรงสีฟันที่เหมาะสม การแปรงฟันที่ถูกต้อง การดูแลและการใส่ฟันปลอม การสังเกตและการป้องกันโรคในช่องปาก เป็นต้น	2
7	มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเรื้อรังและการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคข้อเข่าเสื่อม ฯลฯ	ผู้สูงอายุมักมีโรคเรื้อรังซึ่งเกิดจากความผิดปกติของการใช้พลังงานในร่างกาย เช่น โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง และโรคข้อเข่าเสื่อม ดังนั้น ศพอส. อาจดำเนินการร่วมกับ รพ.สต. และ/หรือ อปท. ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับโรคเรื้อรังแก่ผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับประทานอาหาร การรับประทานยา การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับโรคที่เป็น การสังเกตอาการผิดปกติหรือภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรคเรื้อรังและการตรวจตามนัด เป็นต้น	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
9	มีการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และผู้สูงอายุที่ติดเตียง	ศพอส. อาจจะดำเนินการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุร่วมกับ รพ.สต. หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจแก่ผู้สูงอายุ สำหรับการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่ติดบ้านและติดเตียง อาจเป็นการประเมินปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ หรือเป็นการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมเยี่ยมบ้าน	2
10	มีกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีความต้องการ	ผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังอาจมีภาวะแทรกซ้อนของโรคที่ทำให้มีข้อจำกัดในการช่วยเหลือตนเอง บางรายอาจมีความพิการทางร่างกาย การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้น เพื่อการแก้ไขพยาธิสภาพที่เกิดขึ้นและฟื้นฟูเพื่อให้สมรรถภาพการทำงานของร่างกายสามารถกลับมาใช้งานได้ตามปกติหรือใกล้เคียงกับปกติจึงมีความสำคัญ การมีกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุและผู้ที่มีความต้องการ เช่น การฝึกทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก การบริหารข้อเพื่อป้องกันข้อติดแข็ง การฝึกเดิน เป็นต้น	2
องค์ประกอบอาชีพและสังคม			
11	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่ก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ หรือการลดรายจ่าย หรือการออม	เป็นอาชีพที่น่าสนใจ สามารถฝึกฝนได้ง่าย ใช้เวลาน้อย ไม่ต้องใช้ทักษะความชำนาญ ผลผลิตเป็นที่นิยม สามารถขายได้ง่าย มีความแปลกใหม่ หรือแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ตัวอย่างอาชีพ มีดังนี้ งานประดิษฐ์ เช่น การทำของที่ระลึก ของชำร่วย ดอกไม้ประดิษฐ์ งานจักสานงานถัก เช่น สานตะกร้า สานกระเป่า สานหวาย ถักหมวก ทอพรม งานด้านอาหาร เช่น การถนอมอาหาร ปลาต้ม แหนม น้ำพริก การทำขนม ไข่อบแห้ง งานเกษตรกรรม เช่น เพาะเห็ด เพาะพันธุ์พืช สมุนไพร ปุยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงจิ้งหรีด งานจัดทำของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น น้ำยาล้างจาน สบู่/ครีมอาบน้ำ งานซ่อม เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า จักรยาน งานอาชีพอื่น ๆ เช่น นวดแผนไทย เสริมสวย การเพาะชำกล้าไม้ การเพนท์ลวดลายผ้า	3
12	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	เป็นการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งสามารถหาได้ง่าย มีจำนวนมาก ไม่ขาดแคลนเมื่อต้องการปริมาณมาก ไม่เสียเงินลงทุนในการซื้อหา เช่น มะพร้าว หวาย ปอ ไผ่ กล้วย	3
13	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่มีวิทยากรเป็นจิตอาสาหรือผู้สูงอายุภายในชุมชน	เป็นการใช้บุคคลที่อยู่ในชุมชนมาเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เช่น อดีตข้าราชการครู รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน ที่มีรู้ความสามารถ มีทักษะทางอาชีพ อาทิ งานประดิษฐ์ งานเกษตรกรรม งานด้านอาหาร งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และช่วยลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	3

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
14	มีกิจกรรมงานเทศกาล ประเพณี วัฒนธรรม งานเฉลิมฉลอง งานทางศาสนาของชุมชน	เป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมงานเทศกาล ประเพณี วัฒนธรรม งานเฉลิมฉลอง งานทางศาสนาของชุมชน เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสำคัญทางศาสนา งานบวช งานบุญ กิจกรรมสำคัญ เช่น การทำบายศรี การตัดตุง การทำกรวยดอกไม้ กระทงใบตอง การจัดชุดชั้นหมาก จัดดอกไม้ในงานพิธี การสวดมนต์หมู่ การแห่ครัวทาน แห่เทียน	3
15	มีกิจกรรมให้การศึกษาหรือถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สูงอายุ	เป็นการส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้เทคโนโลยี การลงทุนทางการเงิน ความรู้ทางศาสนา สิทธิทางกฎหมาย ความรู้เรื่องอาเซียน การเป็นมัคคุเทศก์	3
16	มีกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุในชุมชนให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น หรือสังคม	เป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้นำความรู้หรือภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ ที่ตนเองมีอยู่ มาถ่ายทอดให้ผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ลดทอดความรู้หรือภูมิปัญญานั้นไม่ให้สูญหาย ช่วยลดช่องว่างระหว่างวัย เช่น ความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี ความรู้เชิงช่างสิบหมู่ ความรู้ยาแผนโบราณ สมุนไพรพื้นบ้าน เป็นต้น	3
17	มีกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ	เป็นกิจกรรมที่ง่าย ไม่มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนคน ใช้อุปกรณ์จำนวนน้อย วิธีการไม่ซับซ้อนยุ่งยาก เหมาะสมกับทุกช่วงวัย เช่น การร้องเพลง การฟ้อนรำ ลีลาศ กีฬาพื้นบ้าน การทายปัญหา การเล่านิทาน มุขตลก การเล่นเกมส่	3

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
18	การจัดระบบฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลผู้สูงอายุ ข้อมูลกลุ่มอาชีพ และสังคม ข้อมูลอาสาสมัคร	ข้อมูลผู้สูงอายุ เป็นข้อมูลสำคัญด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ ซึ่งจำเป็นต่อการนำมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล เช่น เลขที่บัตรประชาชน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ประเภทของผู้สูงอายุ (ติดเตียง ติดบ้าน ติดสังคม) สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย ข้อมูลด้านสุขภาพ เช่น โรคประจำตัว การแพทย์ การบาดเจ็บ ความต้องการในการดูแลสุขภาพ ใครเป็นผู้ดูแล ญาติที่ติดต่อได้ ข้อมูลด้านความรู้ภูมิปัญญา เช่น ความเชี่ยวชาญ ทักษะความสามารถ ข้อมูลกลุ่มอาชีพและสังคม เป็นข้อมูลกลุ่มอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มจักสาน รายละเอียดประกอบด้วยประเภทกลุ่มอาชีพ รายชื่อสมาชิก ผู้ติดต่อประสานงาน ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หน่วยงานสนับสนุนหรือที่เกี่ยวข้อง รายได้ ข้อมูลอาสาสมัคร เป็นข้อมูลของอาสาสมัครเพื่อผู้สูงอายุ กลุ่มต่าง ๆ เช่น อสม. อมส. มีรายละเอียดสำคัญ เช่น รายชื่อ อายุ อาชีพ รายได้ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ทักษะความรู้ความสามารถ	3
19	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สามารถเข้าใช้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้	ฐานข้อมูลที่ทำขึ้นผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตได้ เช่น พมจ. รพ.สต. ศพอส. อสม. อปท. โดยให้ ศพอส. เป็นผู้ที่สามารถแก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลได้	3
20	มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมทางสังคมโดยการมีส่วนร่วม หรือการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาครัฐ	ทุกภาคส่วนทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาครัฐ มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและกิจกรรมทางสังคม	3

มาตรฐานที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ หมายถึง สภาพทางกายภาพของ ศพอส. อันได้แก่ ตัวอาคาร สถานที่ ขนาดพื้นที่ที่ใช้สอย การจัดวางผังของห้อง การเข้าถึง ตลอดจนสถานะของการใช้งาน ได้แก่ อุดหนุนภูมิ ความสว่าง ความชื้น การระบายอากาศ ความปลอดภัย ความสะอาดสบาย ซึ่งส่งผลต่อการใช้งานอาคารทั้งในด้านบวกและลบ

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
องค์ประกอบบริเวณโดยรอบอาคาร			
1	มีสถานที่ตั้ง ศพอส. อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ ไม่อยู่ในย่านที่มีเสียงอึกทึก หรือมีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก	สถานที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเดินทางเข้าถึงได้ โดยสะดวกด้วยการเดิน ชีจกรยาน/จักรยานยนต์ รถยนต์ หรือรถประจำทาง โดยไม่อยู่ในย่านที่มีมลพิษ หรือมีเสียงดังอึกทึกที่กระทบหรือเป็นอันตรายต่อการดำเนินกิจกรรมใน ศพอส. ที่จอดรถสำหรับผู้พิการ กำหนดให้มี พื้นี่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดอย่างน้อย กว้าง 2.40 เมตร ยาว 6.00 เมตร	2
2	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุภายนอกอาคาร มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นและสามารถใช้งานได้ทุกกลุ่ม สถานภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของพื้นที่ใช้งานที่มีความปลอดภัย	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุภายนอกอาคาร โดยจัดให้มีสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อนได้โดยปลอดภัยมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น และสามารถใช้งานได้ทุกกลุ่มสถานภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของพื้นที่ใช้งานที่มีความปลอดภัย กล่าวคือ เรียบ ไม่มีลักษณะลื่น หรือขรุขระ อีกทั้งมีระดับที่เรียบเสมอกัน หรือมีความลาดชันอย่างค่อยเป็นค่อยไป	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
องค์ประกอบอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้สอย			
3	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมีป้ายชื่อ ศพอส. ถาวร กำกับไว้ด้านหน้าอาคาร และภายใน ศพอส. มีป้ายสัญลักษณ์และมีการใช้สีที่เหมาะสมในการบ่งบอกทิศทางสัญญาณภายในอย่างปลอดภัย	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมีป้ายชื่อ ศพอส. ถาวร กำกับไว้ด้านหน้าอาคารด้วยอักษรที่สามารถสื่อความได้ง่าย และภายใน ศพอส. มีป้ายสัญลักษณ์และมีการใช้สีที่เหมาะสม ในการบ่งบอกทิศทางสัญญาณภายในอย่างปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์มีขนาดของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่เหมาะสมกับ การมองเห็น สามารถสื่อความได้ในระยะ 5 เมตร และไม่ใช้สี/สีผสม ที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อการมองเห็น บอกรหัสของการสัญจรได้อย่างชัดเจน ไม่หลงทิศทางขณะสัญจรภายใน ศพอส.	2
4	ตัวอาคารมีการเลือกใช้วัสดุ วัสดุภัณฑ์ ที่มีความมั่นคง แข็งแรง	ใช้วัสดุ/วัสดุภัณฑ์ ที่มีลักษณะคงทนโดยตัวผลิตภัณฑ์เอง รวมถึงมีการติดตั้งหรือประกอบที่แข็งแรง โดยมีโอกาสต่อความเสี่ยง ให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพให้น้อยที่สุด ตลอดจนอาคารสร้างโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และเป็นไปตามมาตรฐานทางวิศวกรรม	2
5	มีการแบ่งพื้นที่ภายในที่เพียงพอต่อการรวมกลุ่มและใช้งานของสมาชิก ได้อย่างเหมาะสม และมีพื้นที่สำหรับเก็บสิ่งของวัสดุ และ วัสดุภัณฑ์ ที่เป็นสัดส่วนก่อให้เกิดความปลอดภัย	พื้นที่มีความเพียงพอต่อการรวมกลุ่ม หรือใช้งานในแต่ละครั้งขึ้นกับการบริหารจัดการของ ศพอส. สามารถบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน ก่อให้เกิดความปลอดภัย	2
6	มีห้องน้ำภายในอาคาร ศพอส. หรือบริเวณโดยรอบอาคาร ที่อยู่ในมาตรฐานของผู้สูงอายุและผู้พิการ อย่างน้อย 1 ห้องต่อชั้น ในระยะที่สามารถเข้าถึงได้	มีห้องน้ำที่สามารถเข้าถึงได้ในระยะไม่เกินไกลจากพื้นที่ที่จัดกิจกรรมของ ศพอส. และภายในห้องน้ำมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวก และป้องกันการเกิดภัยจากการลื่นหกล้มในห้องน้ำ เช่น ราวจับ ทำด้วยวัสดุเรียบ ติดตั้งสูงจากพื้น 0.80-0.90 เมตร ห่างจากผนังอย่างน้อย 4-5 เซนติเมตร ตลอดจนมีระยะพื้นที่ว่างภายในห้องน้ำเพื่อให้รถเข็นสามารถหมุนกลับตัวได้ โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ประตูอยู่ในลักษณะเปิดออกด้านนอก การติดตั้งของสุขภัณฑ์ เช่น อ่างล้างมือ อยู่สูงจากพื้นถึงขอบบน อยู่ระหว่าง 0.75-0.80 เมตร โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 0.45 เมตร เพื่อให้รถเข็นคนพิการสามารถเข้าใช้ได้ และไม่แนะนำการออกแบบให้เข้าใช้งานสุขภัณฑ์ หรืออ่างล้างมือ ในลักษณะทแยง เนื่องจากเข้าใช้งานได้ยากสำหรับผู้ใช้อัตริ์รถเข็นคนพิการ	2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
7	มีการจัดให้มีอุณหภูมิภายในอาคารที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมของ ศพอส. โดยจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี จัดหาและติดตั้งพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศตามสมควร และมีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการประกอบกิจกรรมของ ศพอส.	พื้นที่จัดกิจกรรม ควรมีอุณหภูมิที่ไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป อันจะเป็นการทำลายความสนใจต่อกิจกรรม และมีการระบายอากาศเพื่อให้อากาศถ่ายเท อากาศที่ติดตั้งพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศตามสมควร และแสงสว่างที่เพียงพอต่อการประกอบกิจกรรมของ ศพอส. เช่น กิจกรรมอ่านหนังสือ 500-1,000 lux (หน่วยวัดความเข้มแสง), กิจกรรมออกกำลังกาย 75-300 lux อย่างไรก็ตาม อาจใช้การประเมินจากความรู้สึกโดยรวมของผู้ร่วมกิจกรรมถึงความเพียงพอต่อความเข้มของแสงได้	2
8	ทางเข้าอาคาร และประตูภายใน ศพอส. มีความกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็นคนพิการ ตลอดจนมีความต่อเนื่องระหว่างอาคารและจัดให้มีทางลาด ราวจับ ตามความเหมาะสม และสามารถใช้งานได้จริง	ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทางเชื่อมระหว่างอาคาร เน้นพื้นผิวเรียบ ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และประตู มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ทางลาด มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ทางมีความยาวตั้งแต่ 2.50 เมตร ต้องมีราวจับทั้ง 2 ข้าง ทั้งนี้ระยะระหว่างราวจับทั้งสองด้าน ไม่ควรเกิน 1.50 เมตร และมีขนาดความยาว 6.00 เมตร ขนาดความกว้างของราวจับไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร	2
9	มีบริการแหล่งเรียนรู้ และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น	แหล่งเรียนรู้ และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น มุมปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตู้ยาสามัญประจำบ้าน มุมสนทนาการเพื่อเติมเต็มศักยภาพของ ศพอส. ให้มีความพร้อมในการให้บริการ	2
10	มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ	ระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อันได้แก่ น้ำใช้ ไฟฟ้า ระบบจัดการของเสียรวมทั้งมีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคาร ต่าง ๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2

ที่มา: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, มปป.

คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการและคนทุพพลภาพ, กรุงเทพฯ

มาตรฐานที่ 3 ด้านกลไกและบริหารจัดการ

ด้านกลไกและบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้ ศพอส. เป็นฐานและสถานที่รวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมและบริการที่ครอบคลุมทุกมิติ จึงจำเป็นต้องประกอบด้วย องค์ประกอบด้านกลไก และการบริหารจัดการ

ตารางตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนัก ด้านกลไกและบริหารจัดการ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
องค์ประกอบกลไก			
1	การจัดทำแผน มีแผนดำเนินการ ศพอส. ได้แก่ แผนดำเนินการสอดคล้องกับแผนด้านผู้สูงอายุของ อปท. หรือแผนชมรมผู้สูงอายุ หรือ แผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ	ตามขั้นตอนการดำเนินงานการจัดตั้ง ศพอส. คณะกรรมการบริหารจึงควรจัดทำ แผนดำเนินการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ	2
2	มีแผนผังโครงสร้างการบริหาร ที่แต่งตั้ง โดยผู้บริหาร อปท. หรือ คณะกรรมการบริหาร ศพอส. ติดแสดงอยู่ในที่ทำการของ ศพอส.	คณะกรรมการบริหาร ศพอส. เป็นกลไกการบริหารจัดการ ตามข้อกำหนดของการจัดตั้ง ศพอส. โดยผู้บริหาร อปท.	2
3	มีหลักฐานการดำเนินการ การประชุม และการปฏิบัติงานกิจกรรมของ ศพอส.	การจัดตั้ง ศพอส. และดำเนินกิจกรรมตามแผนดำเนินการ ต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการโดย พมจ. และส่วนกลางเป็นระยะ จึงต้องมีหลักฐานตามแผนประจำปีสัปดาห์ เดือน และปี ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการ ภาพถ่าย บันทึกการประชุม บันทึกผลกิจกรรมและบริการ	2

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
องค์ประกอบการบริหารจัดการ			
4	ด้านบุคลากร มีข้อมูลบุคลากร ศพอส. อาสาสมัครและผู้สูงอายุ (อผส.) และ ข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่	การบริหารจัดการข้อมูลมีความสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนการจัดกิจกรรม ศพอส. ได้แก่ ข้อมูลด้านผู้สูงอายุ ข้อมูลด้านอาชีพ และข้อมูลด้านอาสาสมัคร	2
5	ด้านบุคลากร มีผู้ได้รับมอบหมาย ในการดำเนินการ ศพอส. ดูแลสถานที่ หรือ จัดกิจกรรมและบริการประจำ ศพอส.	การจัดตั้งและการดำเนินงานใน ศพอส. ซึ่งต้องใช้อาคารสถานที่ จึงควรจัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินการใน ศพอส. เป็นประจำ เพื่อพร้อมให้บริการแก่ผู้สูงอายุตามกำหนดเวลา เปิด-ปิด ทำการตลอดทั้งปี บุคลากรนี้ ได้แก่ อาสาสมัคร หรือ พนักงานจ้างชั่วคราวโดย อปท. เป็นต้น	2
6	ด้านงบประมาณ มีแผนงบประมาณ ศพอส. ในการดำเนินงาน ปฏิบัติงาน กิจกรรมและบริการ	ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพอส. ต้องมี งบประมาณ ดังนั้น คณะกรรมการบริหารควรจัดทำ แผนงบประมาณในการดำเนินการ	2
7	ด้านงบประมาณ มีการขอรับสนับสนุน และรายได้จากแหล่งที่มาอื่นๆ	คณะกรรมการบริหาร สามารถขอรับการสนับสนุน จากแหล่งที่มาอื่นๆ อาทิ - กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนเสริมสร้างสุขภาพ (สสส) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และ/หรือ - การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ ศพอส. การจัดกิจกรรมระดมทุน กิจกรรมหารายได้ การบริจาค การเก็บเงินค่าใช้บริการ และ/หรือ - การสนับสนุนงบประมาณจาก อปท. รพ.สต. ศาสนสถาน ในพื้นที่	2
8	ด้านหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ ศพอส. มีการขับเคลื่อนโดย อปท. ชมรมผู้สูงอายุ (ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์) และความร่วมมือของหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่	ความร่วมมือจากหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่ ได้แก่ 1.) หน่วยงานด้านสังคม พมจ. 2.) หน่วยงานด้านสาธารณสุข 3.) หน่วยงานด้านวัฒนธรรม 4.) หน่วยงานด้านอาชีพและการมีงานทำ 5.) หน่วยงานด้านการศึกษา 6.) สาขาสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัด 7.) องค์กรทางศาสนา องค์กรชุมชน เป็นต้น	2

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
9	ด้านอาคารสถานที่ ที่ทำการ ศพอส. มีแผนการใช้งาน การก่อสร้าง การปรับปรุงอาคาร และการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และมีการบำรุงรักษาซ่อมแซมอาคารอย่างต่อเนื่อง	อาคารสถานที่จัดตั้ง ศพอส. โดยการปรับปรุงอาคารเดิม หรือก่อสร้างอาคารใหม่ ควรมีการบริหารจัดการในการใช้งาน และบำรุงรักษาซ่อมแซมให้ใช้การได้ตามกำหนดเวลา เปิด-ปิดทำการตลอดทั้งปี โดย อปท. รพ.สต. ศาสนสถาน หรือ ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น	2
10	ด้านอาคารสถานที่ มีแผนการจัดการค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา	การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ศพอส. ควรมีการจัดเตรียมค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาให้ ใช้การได้ตามกำหนดเวลา เปิด-ปิดทำการตลอดทั้งปี ได้แก่ แผนค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต) แผนค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา (การทำความสะอาด เเวรยาม และวัสดุสิ้นเปลืองของอาคาร) โดย อปท. รพ.สต. ศาสนสถาน หรือ ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น	2
11	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความถี่ของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9) และกิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ตลอดปี	กิจกรรมประกอบด้วย <u>กิจกรรมภายใน ศพอส.</u> 1. กิจกรรมการประชุมคณะกรรมการ ศพอส. 2. กิจกรรมสังคมและนันทนาการ วันสำคัญและงานรื่นเริง 3. กิจกรรมด้านอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มการออมและคลายเครียด 4. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย กีฬา โภชนาการ และการบำบัด 5. กิจกรรมถ่ายทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ 6. กิจกรรมการจัดให้มีระบบข้อมูลของผู้สูงอายุในพื้นที่ 7. กิจกรรมการให้คำปรึกษา ทาหรือ และการช่วยเหลือเกื้อกูล 8. กิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพการดำเนินงานของ อพส. 9. กิจกรรมที่ตอบสนองตามความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชน <u>กิจกรรมภายนอก ศพอส.</u> 10. กิจกรรมทางศาสนา และประเพณี 11. กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ 12. กิจกรรม อพส. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ 13. กิจกรรมอื่นๆ การประสาน การเชื่อมโยง การดำเนินงานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในชุมชน	2
12	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความหลากหลายของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9) และกิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อย 5 กิจกรรมไม่ซ้ำกันตลอดปี โดยมีการจัดทำสถิติการรับบริการของ ศพอส. คิดเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุในพื้นที่		2

ข้อที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
13	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี หรือกลุ่มติดสังคม กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน กลุ่มที่ 3 ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง	กิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี หรือกลุ่มติดสังคม กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน กลุ่มที่ 3 ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง	2
14	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ สมาชิกครอบครัวผู้สูงอายุ และผู้ดูแล และสมาชิกทุกวัยในชุมชน	กิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนและพื้นที่ให้บริการ ศพอส. 2. กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ สมาชิกทุกวัยในชุมชนและสมาชิกกลุ่มองค์กรต่างๆ	2
15	ด้านกิจกรรมและบริการ มีกิจกรรมเสริมในการขับเคลื่อน ศพอส. อย่างใดอย่างหนึ่งไม่น้อยกว่า 2 รายการ	กิจกรรมเสริมได้แก่ 1.) การคุ้มครองชีวิต ป้องกันภัยและสวัสดิภาพของผู้สูงอายุ 2.) การดูแลผู้สูงอายุกลางวัน การรับฝากดูแลชั่วคราว 3.) การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มพึ่งพิง การดูแลระยะยาว 4.) การดูแล บำบัด พื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ 5.) การประชาสัมพันธ์ ศพอส. ให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ได้รับรู้อย่างทั่วถึง 6.) ด้านฉาปนกิจที่ผู้สูงอายุในชุมชนจะได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียม	2

เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน

ช่วงของเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ มีด้วยกัน 4 ระดับ คือ

ระดับดีมาก	คะแนนตั้งแต่	80 - 100	คะแนน
ระดับดี	คะแนนตั้งแต่	60 - 79	คะแนน
ระดับปานกลาง	คะแนนตั้งแต่	50 - 59	คะแนน
ระดับควรปรับปรุง	คะแนนน้อยกว่า	50	คะแนน

ภาคผนวก

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ภาคผนวก

แบบประเมินมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี
องค์ประกอบสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต		
1		
มีบริการตรวจสุขภาพเบื้องต้น ได้แก่ การคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง		
2		
มีกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีโรคเรื้อรัง		
3		
มีกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		
4		
มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมผ่อนคลายความเครียด		
5		
มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุและผู้ดูแลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง		
6		
มีกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่ผู้สูงอายุ		
7		
มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเรื้อรังและการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคข้อเข่าเสื่อม ฯลฯ		
8		
มีกิจกรรมให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกในครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อสม.) ผู้ที่เกี่ยวข้อง		
9		
มีการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และผู้สูงอายุที่ติดเตียง		
10		
มีกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีความต้องการ		
องค์ประกอบอาชีพและสังคม		
11		
มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่ก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ หรือการลดรายจ่าย หรือการออม		
12		
มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่น		
13		
มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่มีวิทยากรเป็นจิตอาสาหรือผู้สูงอายุภายในชุมชน		
14		
มีกิจกรรมงานเทศกาล ประเพณี วัฒนธรรม งานเฉลิมฉลอง งานทางศาสนาของชุมชน		
15		
มีกิจกรรมให้การศึกษาร้อยทอดความรู้แก่ผู้สูงอายุ		
16		
มีกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุในชุมชนให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น หรือสังคม		
17		
มีกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ		
18		
การจัดระบบฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลผู้สูงอายุ ข้อมูลกลุ่มอาชีพและสังคม ข้อมูลอาสาสมัคร		
19		
การพัฒนาาระบบฐานข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สามารถเข้าใช้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้		
20		
มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมทางสังคมโดยการมีส่วนร่วม หรือการสนับสนุนด้านต่างๆ จากภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือภาครัฐ		

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี
	องค์ประกอบบริเวณโดยรอบอาคาร		
1	มีสถานที่ตั้ง ศพอส. อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ไกลจากชุมชนผู้สูงอายุ ไม่อยู่ในย่านที่มีเสียงอึกทัก หรือมีมลพิษ และมีเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าถึง ได้โดยสะดวก		
2	มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุภายนอกอาคารโดยจัดให้มีสถานที่สำหรับนั่งพักผ่อนได้โดยปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นและสามารถใช้งานได้ทุกกลุ่มสถานภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนมีพื้นผิวของพื้นที่ใช้งานที่มีความปลอดภัย กล่าวคือ เรียบ ไม่มีลักษณะลื่นหรือขรุขระอีกทั้งมีระดับที่เรียบเสมอกัน หรือมีความลาดชันอย่างค่อยเป็นค่อยไป		
	องค์ประกอบอาคารสถานที่และพื้นที่ใช้สอย		
3	อาคารสถานที่ตั้ง ศพอส. โดยมีป้ายชื่อ ศพอส. ถาวร ไว้ด้านหน้าอาคารด้วยอักษรที่สามารถสื่อความได้ง่าย และภายใน ศพอส. มีป้ายสัญลักษณ์และมีการใช้สีที่เหมาะสมในการบ่งบอกทิศทางทางสัญจรภายในอย่างปลอดภัย		
4	ตัวอาคารมีการเลือกใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีความมั่นคง แข็งแรง ตลอดจนอาคารสร้างโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และเป็นไปตามมาตรฐานทางวิศวกรรม		
5	มีการแบ่งพื้นที่ภายในที่เพียงพอกับการรวมกลุ่มและใช้งานของสมาชิกได้อย่างเหมาะสม และมีพื้นที่สำหรับเก็บสิ่งของ วัสดุและครุภัณฑ์ ที่เป็นสัดส่วน ก่อให้เกิดความปลอดภัย		
6	มีห้องน้ำภายในอาคารศูนย์หรือบริเวณระยงอาคาร ที่อยู่ในมาตรฐานของผู้สูงอายุและผู้พิการ อย่างน้อย 1 ห้องต่อชั้น ในระยะที่สามารถเข้าถึงได้		
7	มีการจัดให้มีอุณหภูมิภายในอาคารที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมของศูนย์ โดยจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี จัดหาและติดตั้งพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศตามสมควร และมีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการประกอบกิจกรรมของศูนย์		
8	มีทางเข้าอาคาร ประตูภายในศูนย์มีความกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็นคนพิการ ตลอดจนในพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างอาคารมีความต่อเนื่องกันและจัดให้มีทางลาด ราวจับตามความเหมาะสม และใช้งานได้จริง		
9	มีบริการแหล่งเรียนรู้ และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น มุมปฐมพยาบาลเบื้องต้น ศูนย์สาธิตประจำบ้าน มุมสนทนาการ		
10	มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อันได้แก่ น้ำใช้ ไฟฟ้า ระบบจัดการของเสียรวมทั้งมีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่าง ๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง		

	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	มี	ไม่มี
	องค์ประกอบกลไก		
1	การจัดทำแผน มีแผนดำเนินการ ศพอส. ได้แก่ แผนดำเนินการสอดคล้องกับ แผนด้านผู้สูงอายุ ของ อปท. หรือ แผนชมรมผู้สูงอายุ หรือ แผนที่จัดทำขึ้นพิเศษ		
2	มีแผนผังโครงสร้างการบริหารที่แต่งตั้งโดยผู้บริหาร อปท. หรือ คณะกรรมการบริหาร ศพอส. ติดแสดงอยู่ในที่ทำการของ ศพอส.		
3	มีหลักฐานการดำเนินการ การประชุม และการปฏิบัติงานกิจกรรมของ ศพอส. ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการ ภาพถ่าย บันทึกการประชุม บันทึกผลกิจกรรมและบริการ		
	องค์ประกอบบริหารจัดการ		
4	ด้านบุคลากร มีข้อมูลบุคลากร ศพอส. อาสาสมัครและผู้สูงอายุ (ออส.) และข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่		
5	ด้านบุคลากร มีผู้ได้รับมอบหมายในการดำเนินการ ศพอส. ดูแลสถานที่ หรือ จัดกิจกรรมและบริการประจำ ศพอส.		
6	ด้านงบประมาณ มีแผนงบประมาณ ศพอส. ในการดำเนินงาน ปฏิบัติงานกิจกรรมและบริการ		
7	ด้านงบประมาณ มีการขอรับสนับสนุน และรายได้จากแหล่งที่มาอื่นๆ		
8	ด้านการดำเนินงานและการร่วมดำเนินการ ศพอส. มีการขับเคลื่อนโดย อปท. ชมรมผู้สูงอายุ (ที่จัดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์) ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่		
9	ด้านอาคารสถานที่ ที่ทำการ ศพอส. มีแผนการใช้งาน การก่อสร้าง การปรับปรุงอาคาร และการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และมีการบำรุงรักษาซ่อมแซมอาคารอย่างต่อเนื่อง		
10	ด้านอาคารสถานที่ มีแผนการจัดการค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษา		
11	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความถี่ของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9) และกิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ตลอดปี (ดูคู่มือประกอบ)		
12	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความหลากหลายของกิจกรรมภายใน (รายการที่ 1-9) และกิจกรรมภายนอก (รายการที่ 10-13) อย่างน้อย 5 กิจกรรมไม่ซ้ำกันตลอดปี โดยมีการจัดทำสถิติการรับบริการของ ศพอส. คิดเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุในพื้นที่ (ดูคู่มือประกอบ)		
13	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุทั้ง 3 กลุ่ม		
14	ด้านกิจกรรมและบริการ มีความครอบคลุมของกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ สมาชิกครอบครัว ผู้สูงอายุและผู้ดูแล สมาชิกทุกวัยในชุมชน		
15	ด้านกิจกรรมและบริการ มีกิจกรรมเสริมในการขับเคลื่อน ศพอส. อย่างใดอย่างหนึ่งไม่น้อยกว่า 2 รายการ (ดูคู่มือประกอบ)		

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

คณะผู้จัดทำ

1. รศ. ดร. วิฑูรย์ เหลือรุ่งเรือง หัวหน้าโครงการฯ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผศ. ดร. อังนทีพย์ ศรีสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ผศ. ดร. สุมาลี เลิศมัลลิกาพร ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. อ. ดร. กรด เหล็กสมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคม สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. อาจารย์มานพ ต้นสุภาย ผู้เชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานกิจการผู้สูงอายุระดับชาติ เทศบาลหนองตองพัฒนา
6. น.ส. ชนิตญ์นันท์ ชนะเจริญศรี ผู้ประสานงานโครงการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
7. น.ส. ลลิตา จรัสกร ผู้ช่วยนักวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8. น.ส. เศรษฐพร วงษ์เมตตา ผู้ช่วยนักวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานที่ติดต่อ

ห้องปฏิบัติการวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-942825-8 ต่อ 121 โทรสาร 053-221448

ตุลาคม 2558

คู่มือการใช้มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ศพอส.

จัดทำโดย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรมกิจการผู้สูงอายุ

